

Nr 319.

Av herr Cassel, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vägtrafikförordning m. m.

Ur trafiksäkerhetens synpunkt framstår det som äventyrligt att på sätt departementschefen föreslagit eftergiva nuvarande krav på körkort för förare av traktortåg. Dessa fordon äro så tunga och upptaga så stor plats i trafiken, att de kräva rätt stora insikter hos föraren, särskilt om gällande trafikregler. Att låta unga pojkar, om vilkas trafikknusaper man icke förvissat sig, föra sådana fordon i städer och tätbebyggda samhällen kan icke anses tillrådligt. Å andra sidan är det av vikt att icke kringskära jordbrukens möjligheter att använda sina ungdomar och andra icke körkortsinnehavare för att föra traktortåg. Bristen på arbetskraft gör det nödvändigt att särskilt i slätter- och skördetider utnyttja all arbetskraft som är tillgänglig. I allmänhet är förändret av traktortåg det arbete som fordrar minst kroppsstyrka och som därför ligger bäst till för ungdomarna. Möjligheten att få behålla dessa vid jordbruket blir otvivelaktigt större om de få tillfälle att föra traktorn, vilket för dem ofta ter sig som mera lockande än de flesta andra jordbrukssysslor. Avvägningen mellan trafiksäkerhetens intresse och jordbrukets synes enligt min mening lämpligen kunna göras på sådant sätt att såväl traktor som traktortåg skulle få föras av person utan körkort inom brukningsenheten, men att för färder utanför denna körkort skulle fordras både för traktortåg och för traktor. Mot denna regel kan måhända invändas, att svårigheter väntas uppstå att precisera vad som utgör färder inom brukningsenheten. Svårigheterna torde emellertid icke vara oöverstigliga om man i förordningen inför, att färden skall avse transporter eller förflyttningar mellan brukscentrum och gårdens ägor eller hemskog. Många gårdar ligga så till att traktortågen härvid måste befara allmän väg, ibland ganska starkt trafikerad sådan. Uppenbarligen uppstå även härvid risker. Jag finner emellertid hänsyn till jordbrukets intressen här böra överväga. Att jag velat föreslå körkortsplikt även för traktor utan tillkopplat släpfordon vid färd utanför brukningsenheten beror bl. a. på att traktorer allt mera börja utnyttjas för personbefordran till sammanträden, gudstjänster och nöjesanordningar. Det synes mig angeläget med hänsyn till både dem som medfölja på traktor och övriga vägtrafikanter, att krav på körskicklighet uppställas på föraren.

Med återopande av vad ovan sagts hemställes,

att riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring av förslaget till vägtrafikförordning att körkortsplikt införes

för förare av såväl traktortåg som traktor i de fall då dessa fordon användas utanför brukningsenheten.

Stockholm den 20 februari 1951.

Leif Cassel.
